

Legaten en schenkingen

GEEF VOOR WAARDIGHEID
zodat onze strijd nooit eindigt!

ATD
QUART MONDE
VIERDE WERELD

<https://atd-vierdewereld.be/>

Een permanente vertegenwoordiging in de wereld en lokaal in België

De levende kracht van ATD Vierde Wereld

ATD Vierde Wereld is een internationale mensenrechtenbeweging die opkomt voor een samenleving zonder armoede en sociale uitsluiting. Samen met mensen in armoede strijden we voor een waardig leven voor iedereen. ATD Vierde Wereld kiest steeds opnieuw voor de meest uitgesloten en erkent hun onmisbare bijdragen aan de strijd tegen armoede. We zijn een bovenlokale vereniging met verschillende lokale groepen in heel België. Onze leden zijn zowel mensen met (langdurige) armoede-ervaring als mensen zonder armoede-ervaring.

Dit is het netwerk van ATD Vierde Wereld

Militanten of ervaringsdeskundigen zijn mensen die armoede en uitsluiting kennen. Zij verzetten zich tegen extreme armoede, komen op voor zichzelf en voor degenen die het nog moeilijker hebben. Bij ATD Vierde Wereld ontmoeten militanten elkaar o.a. binnen de Volksuniversiteit van de Vierde Wereld.

Medestanders zijn bruggenbouwers die in hun omgeving de stem van de Vierde Wereld laten horen. In hun leven en op hun werk, kunnen ze bij collega's, vrienden en mensen uit hun omgeving sociale uitsluiting onder de aandacht brengen en oproepen tot solidariteit.

Ongeveer 400 professionele **Volontairs** werken mee in diverse teams van ATD Vierde Wereld over heel de wereld. Er zijn volontairs uit 40 verschillende landen en ze beschouwen hun verscheidenheid in afkomst, professionele achtergrond en leeftijd als een troef. Ze delen de wil om samen met mensen in armoede te strijden tegen dit onrecht en zo bij te dragen tot een wereld zonder armoede en een solidaire samenleving.

Vrienden en sympathisanten zijn solidair met ATD Vierde Wereld. Het zijn de mensen die de Beweging en de activiteiten financieel steunen.

Wat is de Stichting ATD Vierde Wereld?

Stichting ATD Vierde Wereld is erkend als stichting van openbaar nut en is gemachtigd om schenkingen en legaten te ontvangen aan lage schenkings- of successierechten, of zelfs zonder schenkings- of successierechten wanneer de schenker of testator in Vlaanderen woont. Onze stichting is lid van de Belgische Federatie Van Filantropische Stichtingen.

Vragen over legaten en giften ? Contacteer de Stichting ATD Vierde Wereld, via

email: contact@atd-vierdewereld.be

Telefonisch: 02 647 92 25

Een woord van de voorzitter stichting ATD Vierde Wereld

Een schenking, een duolegaat of een rechtstreeks legaat is een zeer persoonlijke keuze want velen willen betekenis geven aan hun erfenis. Ze willen ook als ze er niet meer zijn hun vertrouwde projecten blijven steunen en zo mee verder blijven strijden tegen onrecht.

Met ATD Vierde Wereld gelooft u dat een andere wereld mogelijk is, een wereld zonder armoede. «Armoede is het werk van mensen. Alleen mensen kunnen ze vernietigen.» Deze uitspraak van Joseph Wresinski, de oprichter van ATD Vierde Wereld, is geen utopie. Het hangt van ons af of ze ook realiteit wordt.

Met een legaat of schenking aan Stichting ATD Vierde Wereld, kan u:

- ATD Vierde Wereld op een krachtdadige manier blijven steunen om de armste mensen te helpen, terwijl u tijdens uw leven over uw vermogen blijft beschikken
- In de afwezigheid van directe erfgenamen, u blijven uitspreken over het lot van mensen in armoede, de verloren talenten in de samenleving
- In de aanwezigheid van directe erfgenamen, een deel van uw bezittingen wijde aan deze strijd

Vraag advies aan uw notaris om hier meer over te weten.

De erfenis is onderworpen aan een specifiek wettelijk kader. **Uw notaris is een waardevolle adviseur die u bij dat proces zal begeleiden.** Als u eenmaal weet waarover u vrijelijk kan beschikken, is het aan u om te beslissen wat u ermee wil doen. Deze folder informeert u over de verschillende mogelijkheden.

Wat uw keuze ook is, wij danken u hartelijk!

Guy Kahn,
Voorzitter Stichting
ATD Vierde Wereld

Zich na het leven blijvend engageren voor een rechtvaardige wereld...

Ontdek 2 manieren om ons daadwerkelijk te helpen

1. Een legaat, een geschenk dat pas na het leven van kracht wordt

Rekening houdend met het aandeel dat voor uw erfgenamen wordt voorbehouden, kan u beslissen om het saldo van uw nalatenschap volledig aan de Stichting ATD Vierde Wereld te schenken, of te delen met anderen (particulieren of verenigingen). U blijft tot aan uw overlijden over uw vermogen beschikken en u kan uw legaat te allen tijde wijzigen.

U kan kiezen tussen 3 verschillende types:

→ Het bijzonder legaat

U laat de Stichting ATD Vierde Wereld een som geld of 1 of meerdere eigendommen na: appartement, bankrekening, juwelen...

→ Het duolegaat

U laat aan de Stichting ATD Vierde Wereld een deel van uw vermogen of een deel van uw bezittingen na. **Let op:** In Vlaanderen heeft een duolegaat geen nut meer vanaf 1 juli 2021. Anderzijds kan u een legaat aan de Stichting ATD Vierde Wereld voorzien zonder dat hierop enige successierechten verschuldigd zullen zijn.

→ Het algemeen legaat

U laat het totaal van uw bezittingen na aan de Stichting ATD Vierde Wereld. De successierechten komen ten laste van de Stichting. Indien u dat wenst, kunnen andere personen of verenigingen een deel van de erfenis ontvangen.

Goed om te weten!

Indien u een erfenis nalaat aan een persoon die niet in rechte lijn van u afstamt (neef, nicht, vriend...), zal hij of zij hoge successierechten moeten betalen, die kunnen oplopen tot meer dan 50%. Legaten aan een vereniging of stichting zonder winstoogmerk zoals de Stichting ATD Vierde Wereld zijn onderworpen aan veel lagere of geen belastingen (afhankelijk van het gewest: 7% (Waals Gewest), 0% (Vlaams Gewest, vanaf 1 juli 2021) en 25% (Brussels Hoofdstedelijk Gewest).

U kan ook een algemeen legaat opstellen met als begunstigde de Stichting ATD Vierde Wereld door ons te vragen een bepaald legaat aan een persoon te laten, en te bepalen dat wij de hoge successierechten voor het betreffende legaat betalen. Zolang er een positief saldo is voor de Stichting ATD Vierde Wereld, zal deze nalatenschap worden aanvaard en bent u zeker dat uw legaat een zinvol project steunt (zie ook hierboven: het duolegaat). In het Vlaams Gewest wordt het duolegaat vanaf 1 juli 2021 aan een hogere belastingheffing onderworpen, met vaak zelfs een negatief saldo voor de vzw of stichting van openbaar nut. Anderzijds wordt een direct legaat aan een organisatie zonder winstoogmerk aan een nultarief belast. Een goede reden om een testament te overwegen of een bestaand testament te herzien.

2. Een schenking waarbij u het vruchtgebruik kan behouden

U kan ervoor kiezen om een goed of een som geld te schenken. De Stichting ATD Vierde Wereld wordt dan eigenaar, maar u kan het vruchtgebruik voor uzelf of een familielid reserveren. Indien u het niet nodig vindt om het vruchtgebruik voor uzelf te reserveren of het betreft een som geld of geldbeleggingen, dan kan u de schenking doen zonder kosten te betalen. Voor grote bedragen raden wij u sterk aan u te laten bijstaan door een notaris. U kan ons ook steeds contacteren voor meer informatie.

Financiële ethiek van ATD Vierde Wereld

ATD Vierde Wereld stemt haar financiële praktijken af op haar doel: een wereld zonder uitsluiting en armoede.

ATD Vierde Wereld voert geen dure campagnes om nieuwe leden, vrienden of donateurs aan te trekken.

Namen en adressen van leden, vrienden en donateurs worden niet aan derden doorgegeven. ATD Vierde Wereld België is lid van de Vereniging voor Ethiek in de Fondsenwerving (VEF) en bestaat uit vier vzw's die elk de ethische code ondertekenden. Wij respecteren ook het recht op informatie van de donateurs.

Vaak gestelde vragen

Mag ik mijn nalatenschap verdelen tussen mijn kinderen, de Stichting ATD Vierde Wereld en eventueel nog een andere vereniging?

Uw echtgeno(o)t(e), kinderen of kleinkinderen (indien één van uw kinderen overleden is) hebben na uw overlijden het recht om het deel van uw nalatenschap dat door de wet voor hen is gereserveerd op te eisen. Zij zijn daartoe niet verplicht. Dit deel kan oplopen tot de helft van uw eigendom. Indien u rekening houdt met deze limiet, kan u verder uw nalatenschap naar wens verdelen over meerdere begunstigden. Dat kunnen zowel naaste als verre verwanten, verenigingen of vrienden zijn. De verhoudingen kan u vrij bepalen. Uw notaris kan u hierbij helpen. In tegenstelling tot een schenking, kan een testament op elk ogenblik herroepen en gewijzigd worden.

Wat gebeurt er na mijn overlijden indien ik de Stichting ATD Vierde Wereld als mijn erfgenaam aanduid?

Indien u ATD Vierde Wereld als erfgenaam aanduidt, verzorgen wij samen met uw notaris uw nalatenschap: wij betalen uw begrafenis en eventuele openstaande schulden (huur, elektriciteit...). Wij vereffenen uw rekeningen volgens uw wensen. Het deel van het patrimonium dat aan ATD werd overgedragen stelt ons in staat om onze acties uit te breiden. Op die manier blijft uw inzet voor een wereld zonder armoede ook na uw overlijden heel tastbaar.

Kan ik een legaat maken zonder successierechten?

Indien u in Vlaanderen woont en een legaat aan een vzw of stichting van openbaar nut schenkt hoeft u geen successierechten te betalen. In Vlaanderen heeft een duolegaat voor overlijdens vanaf 1 juli 2021 geen nut meer, het zal meestal als gevolg hebben dat het goede doel meer moet betalen dan het ontvangt, en het duolegaat dus zal moeten verwerpen. Indien u reeds een duolegaat heeft gemaakt, raadpleegt u best uw notaris.

Indien u in Wallonië of Brussel woont gelden de regels van het duolegaat wel nog: Een testament met duolegaat maakt het mogelijk de erfenis van uw dierbare te verhogen en tegelijkertijd een vereniging of stichting te steunen. Dit is vooral interessant indien er geen afstammelingen in rechte lijn zijn, maar enkel erfgenamen die onderworpen zijn aan hoge successietarieven. De vereniging of stichting erft een deel van het patrimonium aan verlaagde successierechten. Het totale bedrag van de successierechten, dus ook het deel van de erfgenamen, wordt betaald door de vereniging of stichting. Bij het opstellen van een testament met duolegaat ten voordele van Stichting ATD Vierde Wereld België erven verre of niet-verwante erfgenamen uiteindelijk een groter bedrag omdat er geen hoge successierechten worden aangerekend. Daarenboven ondersteunt u ook onze acties. U kunt steeds uw notaris raadplegen voor het opstellen van een testament met een legaat of duolegaat.

In Vlaanderen zal een duolegaat wellicht voor overlijdens vanaf 1 juli 2021 geen nut meer hebben. Indien u reeds een duolegaat heeft gemaakt, raadpleegt u best uw notaris. Een legaat aan een vzw of stichting van openbaar nut zal daarentegen van dan af vermoedelijk wel kunnen genieten van een nultarief.

Ben ik verplicht een beroep te doen op een notaris?

Voor schenkingen is het opstellen van een akte door een notaris verplicht indien er sprake is van een onroerend goed of indien u het vruchtgebruik van het onroerend goed of van het geschonken bedrag wilt behouden. Een som geld of een portefeuille kan u ook via een bankoverschrijving schenken. U bevestigt dan na de overschrijving dat u die uit vrijgevigheid heeft gedaan. Men noemt dat een onrechtstreekse schenking. Hierop moeten geen rechten worden betaald, op voorwaarde dat u blijft leven gedurende een bepaalde periode. Volgens de huidige wetgeving is dat 3 jaar. U kan er ook voor kiezen om een relatief bescheiden en bevrijdend recht te betalen, zodat u zonder uitstel geen successierechten hoeft te betalen. Indien u in Vlaanderen woont, kan u vanaf 1 juli 2021 zelfs aan een nultarief (dus zonder betaling van schenkbelasting of erfbelasting) aan een goed doel schenken.

Aarzel niet ons om raad te vragen.

Voor legaten wordt de tussenkomst van een notaris sterk aangeraden. Dit vermijdt elke dubbelzinnigheid bij de interpretatie van het testament. Een eigenhandig testament (een zelf volledig met de hand geschreven testament zonder tussenkomst van de notaris, gedateerd en ondertekend) is echter ook geldig. U kunt dit eigenhandig testament alsnog tegen minimale kosten door een notaris laten registreren in het Centraal Register van Testamenten.

Ik wens een appartement na te laten aan de Stichting ATD Vierde Wereld, maar ik wil dat mijn nichtje in het appartement kan blijven wonen. Is dit mogelijk?

Een schenking (via schenkingsakte) of legaat (via testament) in blote eigendom is inderdaad mogelijk. Dit wil zeggen dat uw nichtje vruchtgebruik krijgt. In het testament of in de schenkingsakte kan vastgelegd worden of dit voor een bepaalde tijd geldt of tot het einde van haar leven. Ze kan dus zelf in het appartement blijven wonen, of ze kan het appartement verhuren. Dan is de huuropbrengst voor haar. U kan haar ook een beperkter recht van bewoning geven. Dit recht eindigt op het moment dat ze het appartement verlaat. Het is pas na de vruchtgebruikperiode dat de Stichting ATD Vierde Wereld volle eigenaar wordt. Een schenking is onherroepelijk. Een testament kan u steeds wijzigen.

Hoe wordt ATD Vierde Wereld op de hoogte gebracht van mijn overlijden?

Wij raden u aan de contactgegevens van uw notaris of uw testament met onze precieze coördinaten op een prominente plaats in uw woning te bewaren. Wij worden meestal geïnformeerd door de familie of door de notaris die verantwoordelijk is voor de nalatenschap. Na uw overlijden zal de notaris die belast is met uw nalatenschap steeds het Centraal Register van Testamenten raadplegen.

Indien u ons in uw testament heeft aangewezen als uw erfgenaam, kunt u ons dat natuurlijk laten weten. Dit is echter geen verplichting.

Informatie aanvraag

Ik wil graag iemand van de Stichting ATD Vierde Wereld ontmoeten om mijn project te bespreken.

Gegevens:

Mevr. Dhr.

Naam: .....

Voornaam: .....

Adres: .....

.....

Postcode:

Gemeente: .....

Mail (facultatief): .....

Telefoon: .....

Ik wens een vraag te stellen of een opmerking te maken:

In overeenstemming met ons privacybeleid, dat u kan inkijken op onze site, verbinden wij ons ertoe om uw gegevens vertrouwelijk te behandelen, in overeenstemming met de normen van het Algemeen Reglement inzake Gegevensbescherming (GDPR).

In te vullen en terug te sturen onder gefrankeerde enveloppe naar:

Stichting ATD Vierde Wereld
Victor Jacobslaan 12 - 1040 Etterbeek

02/647.92.25

www.atd-vierdewereld.be